

● פרשת קובה והקרבות בחודו ישפרו במידת מה את מצבה של המדיניות הישראלית, מאחר שהיא מורידה את מניות הניטרליסטים. התוצאה הראשונה תהיה חיזוקה של היחסים הגלויים עם ארצות הברית. והפנת הלחץ של משרד החוץ האמריקאי על ישראל בקשר עם ענייניה הערביים.

● המחיר על בחירתם בכרצבי לנשיא המדינה ועל הצבעתם נגד המימשל הצבאי ישולם לרתיים עוד השנה — חוק השבת יונח על שולחן הכנסת. מפא"י אמנם תטען שהחוק אינו משנה במאומה את הסטטוס־קוו בענייני דת, אך הנצחת הכפייה הדתית, המוגנת כרגע רק על־ידי חוקים מקומיים, בחוק ארצי כללי, יעמיד במצב קשה את אחדות העבודה, שתלחץ לקיר עלידי מפ"ם ובחריה שלה.

● המחתרת הספרדית תגיע לכנסת. אמנם איש לא יעלה אותה במישורין לדין, אך פעילותה תגרום לשורה שלמה של הצעות לסדר היום, בכל הנוגע למצבן של עדות המזרח בישראל.

● אלפי זקנים וקשישים, שהגיעו ארצה אחרי 1953, ימד צא כנראה סוף־סוף הסדר בי מסגרת חוק ביטוח־לאומי. קיימת נטיה להסדיר את עניינם של אזרחים אלה עד כה מקפחים בקבלת פנסיה בגלל תאריך בואם ארצה.

● אנשי מפא"י בוועדה־פר על ישתמשו בוועדה שמונתה לביקורת ענייני הברש בחיפה כדי לנקום במועצת הפועלים בעיר זו, על שביתת פועלי הנמל האחרונה. מאחר שלא יהיה להם נוח לסלק את פעילי המועצה על רקע סכסוך הנמל יגלו אנשי הוועדה את כל השערוריות הקשורות באנשי המועצה וינסו לסלק את אותם העסקנים מפעילותם ההסתדרותית.

● עיריית תליאביב תנסה לפתור חלק מבעיות־החניה על־ידי מיסוי נוסף. המס החדש יוטל על קבלנים, שיקבלו רשות לבנות ב"אחוזי בניה גבוהים יותר מהמותר לפי תכנית העיר ושייצרכו לתת חלק מ"הרווחים הנוספים לקרן חניה מיוחדת, שנועדה להשקיע כספים במציאת מקומות חניה חדשים. גם קבלנים שלא יצליחו למצוא מקומות חניה, לפי ה"נדרש בחוק, ליד הבניינים, ייצרכו לש"לם מסים לאותה קרן חניה. שיטה זו תעורר סערה של מחאה מצד מתנגדיה, שיראו בה חיקוי "קרן ראש העיר" ה"יוענה־לשימצה של חיפה.

● אין כמעט כל ספק, כי שלום שטרקס יועמד לדין. אף כי לא ננקט שום צעד נגד יתר המעוררבים בחטיפת יוסלה, רווחת הכרה ב"משרד המשפטים, כי אין ברירה אלא להעמיד את שטרקס למשפט. גם הורי הילד אינם נוטים לבקש חנינה עבורו.

● פרשת־רצח ראשונה במינה עלולה להתפוצץ בקרוב, אם תמלא המיטרה אחרי הוראות השופט החיפאי ותפתח בחקירה רצינית של מות מלח ישראלי, אשר טבע בנסיבות מיסתוריות בלב ים. חקירה זו עלולה להביא את המיטרה לכלל מסקנה כי המלח הושלך לים הסוער על־ידי כמה מחבריו, שחשדו בו כי הוא מלשין מטעם שלטונות המכס.

● שגריר דרום־אמריקאי מפויים עלול למצוא את עצמו כמצב בלתי־נעים, אם דוגמנית תל־אביבית ידועה תגשים את איומה להגיש נגדו משפט על הוצאת־דיבה. הדוגמנית טוענת כי השגריר מפייץ שמועה כאילו התמסרה לו תמורת כסף.

האנושות השיטה החדשה

גמור, יגיע במצב כזה לכלל מסקנה כי העובדה המוגמרת, אם אינה עניין של חיים ומות בשבילו, עדיפה על המלחמה. הוא יצטרך להשלים עמה. אולם במצב של איזון גרעיני, כפי ש"הוא קיים כעת בעולם, אין להניח כי רק צד אחד יוכל לקטוף פירות בשיטה זו. אחרי שצד אחד השיג הישג ניכר על־ידי סחיטה אטומית והביא לנסיגת הצד השני — ייגש הצד השני לקסיפת פרי משלו, בשטח הנוח לו, ויכריח באותה השיטה את הצד הראשון להיסוג בשטח זה. כך קטפו הסובייטים את לאוס. כך קטפו האמריקאים, השבוע, את בסיס־הסילים בקובה. כך יקטפו הסובייטים, מאחר, פרי אחר במקום הנוח להם, כגון ברלין.

על הראש. מישחק זה יכול להרשיע עד אין סוף, או עד לשינוי מהותי של היסודות (למשל על־ידי נצחון אחד הצדדים בכיבוש החלל החיצון לצד כים צבאיים).

יש במישחק זה רק סכנה אחת: כי מישחקו יטעה בחשבון, יעבור את גבול המותר.

אם יסיקו האמריקאים, למשל, כי נציג חונם החלקי בקובה מוכיח כי הכוח ה"סובייטי הוא "בלוף", וכי בכל התמוך דדות של עצבים ייכנעו הרוסים ברגע האחרון — הרי הם עלולים לעשות מעשה־שטות, שלא יאפשר לצד השני להי"סוג.

אותה סכנה טמונה במעשה פזיו סובייטי, אם יחליט כרושצ'וב כי עליו להשיג הישג גדול מדי כדי לכפר על מעשה־הקובה.

האנושות כולה תוכל למלא במישחק זה רק תפקיד של צופה — צופה אשר שני הצדדים משחקים על ראשו.

העם

המלחמה שלא היתה

האזרח הישראלי הוא אדם פרובינציאלי. הוא עובר בריפוף על הידיעות הבינלאומיות, המקשטות את העמודים הראשונים של יומוניו, ומתעמק בדיעות המקומיות, המודפסות בעמוד האחורי. היחסייה בבית־המטבחיים של חיפה מעניינת אותו הרבה יותר מאשר השיחות בין ראסק וגרומיקו על מניעת השחיטה בעולם.

אולם השבוע ספג האזרח הישראלי הלם — והוא נזכר לפתע כי הוא אזרח ה"עולם, כל עוד קיים העולם.

ההומור של התחום. הקרב על קובה השכיח את כל הידיעות המקומיות. כולל פתיחת מושב הכנסת והתיכוח על בחירתו של יצחק כרצבי לכהונה שלישייה.

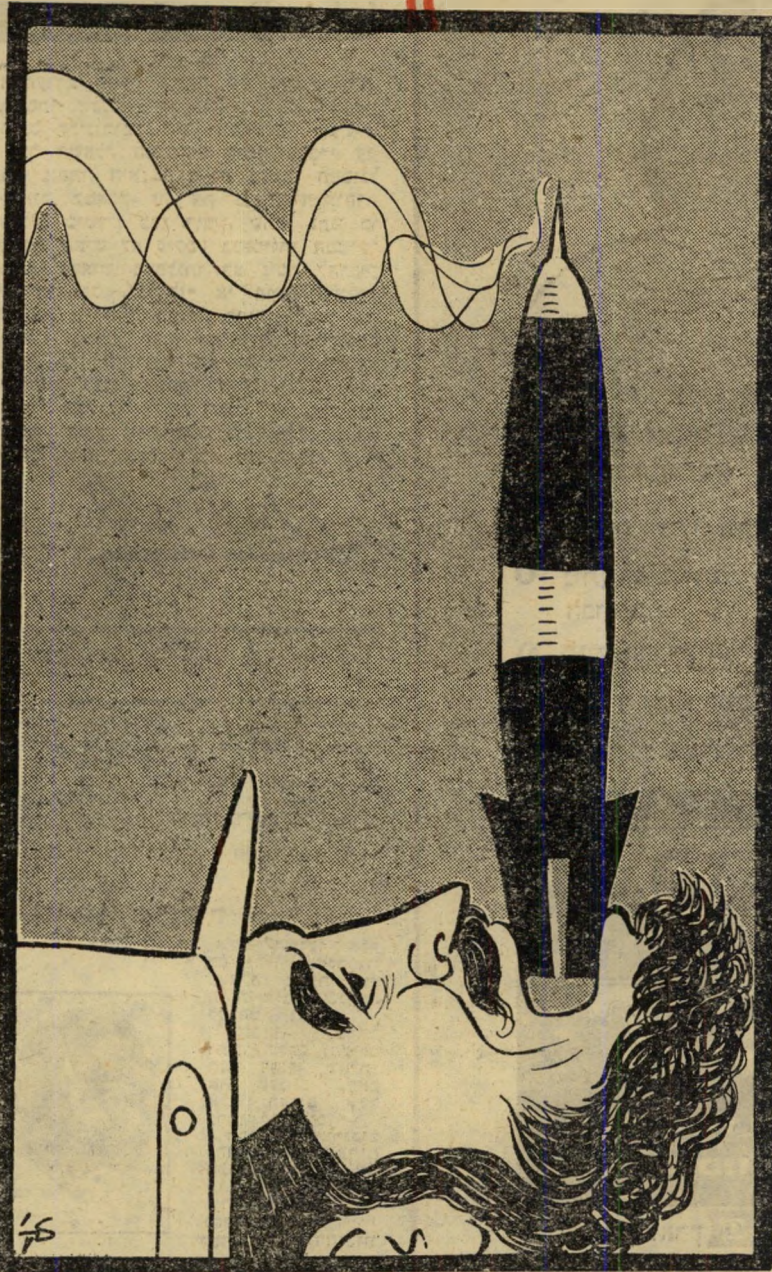
אלפים רבים נצמדו בלילות למכשירי הרדיו, השתדלו לקלוט את השידורים האחרונים בקול אמריקה, רדיו מוסקבה והבייביסי. לא היה נושא אחר לשיחות. אי־אפשר היה למנוע גימה הדמוריסטית מסוימת על סף התהום. כי האזרח הישראלי ידע כי הוא חסר־אונים לחלוטין להשפיע, ולו אף במעט, על המאורעות. הסיכויים של מלחמת־העולם השלישית ניראו כסיכויי הגשם, שאין לאדם שליטה עליהם. תחושה זו גרמה להתעוררות ההורי של חבל־התלייה.

נקבעו פגישות, בשעה שמונה אחרי ה"מלחמה", או אם העולם לא יתרחב עד אז. נערכו ויכוחים על מספר הימים שיהיו דרושים לצבא הסובייטי כדי להגיע לישראל (בדרכו לצפון־אפריקה) עם פרוץ המלחמה, ועל מספר השעות שיו"כל צה"ל להתנגד לפלישה סובייטית מוצ'נחת.

למרבחה הצער, כל זה לא היה מצחיק. האזרח ידע, פשוט, כי גורלו נקבע על ידי כוחות־ענק עולמיים, רחוק ממנו, וכי חיו עלולים להשתנות בכל רגע עד ללא תקנה.

גם זה למוכה. כאשר פגה המתחיתה, לפתע, היא הותירה אחריה ריקנות סתוכה.

האזרח היה מוכן למלחמה, לשיא דראמתי כלשהו, להתנגשות רבת־מתח. והנה, לפתע, באה הודעה סתמית על ה"סיגה הסובייטית. הצופה הרגיש את עצמו, כמעט, מרומה. אך היתה לו נחמה אחת: אם העולם אינו בסדר, לפחות הוא קיים.

אסור לעשן

הצדדים, הרי שוב אין לה כל מטרה הגיונית. אולם האסום אינו מחסל סיכוכי אנוש. הוא לא הביא לכינון ממשלת דור־הארץ, שתביא לשיפוט סדיר של סיכוכים בין העמים, כשם שהממשלה הלאומית מביאה לשיפוט הסיכוכים בין אורחיה. דווקא השבוע הוכח עד כמה רחוקה עדיין ה"אנושות מרעיון נשגב זה.

אם כן, איך משפיע האטום על הסיכוכים בין המדינות? מה האיטרטאטיה ה"חשה המתגששת במצב זה? עובדה מהמרת. נידמה כי מאורעות השבוע נותנים בפעם הראשונה תשרי בה מעשית על כך.

השיטה החדשה היא: הצד התוקף אינו פותח במלחמה, אלא יוצר עובדה מוגמרת, בשטח הנוח לו, הוא מעמיד את יריבו בפני הברירה: לקבל את העובדה המוגמרת, או לפתוח בעצמו במלחמה. החשבון: כל מדינאי, שאינו מסורף